

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 101 – Екологія

Освітньо-наукова програма, що надійшла на рецензію із Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, спрямована на підготовку майбутніх науковців, що поєднують фундаментальні теоретичні знання з практичними навичками роботи у сфері екології. Враховуючи зростаюче техногенне навантаження на навколишнє середовище та виклики сьогодення якісна підготовка фахівців у галузі екології є важливим завданням.

ХНАУ ім. В.В. Докучаєва має досвід, потужний кадровий потенціал та відповідну матеріально-технічну базу для виконання такого завдання.

Рецензована освітньо-наукова програма передбачає студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Лекційні, практичні та лабораторні заняття мають науково-пізнавальний характер. Заняття проводяться з використанням сучасних програмних засобів та обладнання (дистанційне навчання в системі *Moodle*, використання програмних засобів *Zoom* та *GoogleMeet*). Освітні компоненти освітньо-наукової програми заохочують до проведення дисертаційного дослідження, сприяють його активізації щодо планування, організації та представлення здобутих результатів; забезпечують формування навичок “soft skills” як процесуальну характеристику діяльності та універсальні компетентності (вміння вирішувати складні завдання, критичне мислення, креативність, управління людьми, навички координації та взаємодії, емоційний інтелект, судження і прийняття рішень, когнітивна гнучкість), як інтегративну якість особистості, що розкривається в продуктивній діяльності.

Підхід до викладання та навчання передбачає: впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід і розвиток мислення у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня; тісна співпраця здобувачів зі своїми науковими керівниками; максимальне поєднання освітніх компонент професійної підготовки з науковою роботою кафедри; підтримка та консультування здобувачів з боку науково-педагогічних та наукових працівників ХНАУ ім. В. В. Докучаєва і галузевих науково-дослідних установ, у тому числі

забезпечуючи доступ до сучасного обладнання; залучення до консультування здобувачів визнаних фахівців-практиків з підприємств, організацій та науково-дослідних установ; інформаційну підтримку щодо участі здобувачів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); надання можливості здобувачам приймати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України, а також інших структур, у тому числі міжнародних; безпосередню участь у виконанні бюджетних, грантових, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт. Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати досліджень, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.

Навчальний план підготовки освітньо-професійної програми повністю відповідає завданням ОНП. Освітньо-наукова програма має достатній рівень забезпеченості навчально-методичною документацією та матеріалами.

З урахуванням вищезазначеного вважаємо, що рецензовану освітньо-наукову програму можна рекомендувати для підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 - Екологія.

Рецензент:

Доктор сільськогосподарських наук,
професор, заслужений працівник
сільського господарства України,
проректор з наукової роботи
та інноваційного розвитку
Житомирського національного
агроекологічного університету

Романчук Л.Д.